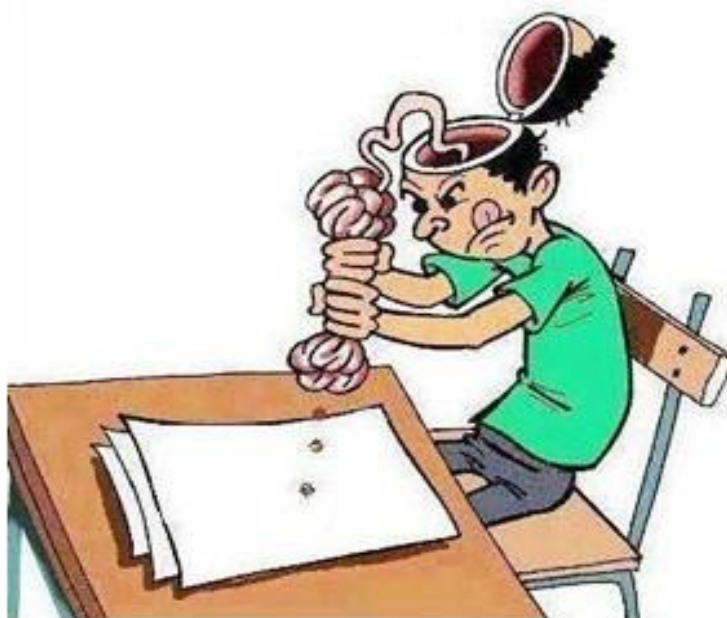

**Επαναληπτικά Διαγωνίσματα
στα Μαθηματικά προσανατολισμού
της Β΄ Λυκείου
από το Askisopolis
2023 - 2024**

ΜΑΘΗΤΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

**Αντώνης Βαλέργας
Στέλιος Μιχαήλογλου
Θανάσης Νικολόπουλος
Βαγγέλης Ραμαντάνης
Βαγγέλης Τόλης
Ισαάκ Χιονίδης**

**Αποστόλης Κακαβάς
Άγγελος Μπλιάς
Δημήτρης Πατσιμάς
Νίκος Σαμπάνης
Νίκος Τούντας**

Ασκησόπολις
ο πιο πλούσιος κόσμος
θεμάτων και ασκήσεων

Μαθηματικά προσανατολισμού Β' Λυκείου

Επαναληπτικό διαγώνισμα διάρκειας 3 ωρών στην ευθεία (Κεφάλαιο 2)

2023-2024

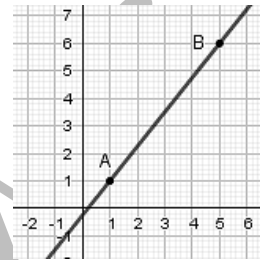
27-1-2024

Θέμα Α

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις:

α) Στο διπλανό σχήμα ο συντελεστής διεύθυνσης της ευθείας AB είναι

- A. $\frac{6}{5}$ B. $\frac{5}{4}$ Γ. $\frac{4}{5}$ Δ. $\frac{2}{3}$ E. $\frac{5}{6}$

β) Αν η ευθεία $Ax + By + \Gamma = 0$ έχει συντελεστή διεύθυνσης, τότε είναι:

- A. $\Gamma = 0$ B. $A \neq 0$ Γ. $B \neq 0$ Δ. $A = 0$

γ) Ο συντελεστής διεύθυνσης μιας ευθείας που είναι παράλληλη με τον y' ισούται με

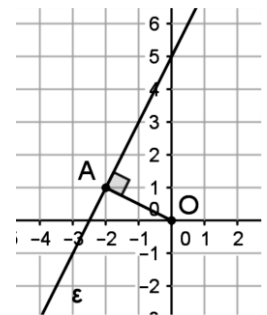
- A. 0   B. -1   Γ. 1   Δ. $\epsilon\phi\frac{\pi}{4}$ E. δεν ορίζεται

δ) Μια ευθεία κάθετη στην $\epsilon: y = x$ είναι η:

- A. $y = x + 5y$ B. $y = 2$ Γ. $x + y = 8$ Δ. $y = -2x$ E. $x = 1$

ε) Η ευθεία ϵ του διπλανού σχήματος έχει εξίσωση:

- A. $y = 4x + 5$ B. $y = 2x + 5$ Γ. $y = 3x + 5$
 Δ. $y = 5x + 5$ E. $y = -x + 5$

μονάδες 5x3

A2. Να χαρακτηρίσετε κάθε μία από τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α) Η ευθεία $y = -2x + 2024$ σχηματίζει οξεία γωνία με τον άξονα $x'x$.

β) Οι ευθείες $x = 3$ και $y = 1$ είναι κάθετες.

γ) Ένα παράλληλο διάνυσμα στην ευθεία $Ax + By + \Gamma = 0$ με $A \neq 0$ ή $B \neq 0$ είναι το $\vec{\delta} = (B, -A)$.

δ) Όλες οι ευθείες που διέρχονται από το σημείο $M(x_0, y_0)$ έχουν εξίσωση: $y - y_0 = \lambda(x - x_0)$, $\lambda \in \mathbb{R}$.

ε) Η ευθεία $x = 2024$ έχει συντελεστή διεύθυνσης 0.

μονάδες 10

Θέμα Β

Δίνεται τρίγωνο με κορυφές τα σημεία $A(-1, 2)$, $B(3, -2)$ και $\Gamma(1, 4)$.

B1. Να αποδείξετε ότι το μέσο M της $A\Gamma$ έχει συντεταγμένες $(0, 3)$.

μονάδες 3

B2. Να βρείτε την εξίσωση της διαμέσου BM .

μονάδες 5

B3. Να βρείτε τον συντελεστή διεύθυνσης της ΒΓ.

μονάδες 5

B4. Να αποδείξετε ότι το ύψος ΑΔ του τριγώνου έχει εξίσωση $x - 3y + 7 = 0$.

μονάδες 7

B5. Αν η ΒΜ έχει εξίσωση $5x + 3y - 9 = 0$, να βρείτε το σημείο τομής των ΑΔ και ΒΜ.

μονάδες 5

Θέμα Γ

Δίνονται το σημείο $M(1, 1)$ και η ευθεία $\epsilon_1: 3x + y - 6 = 0$.

Γ1. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση (η): $2x + y + \lambda(3x + y - 6) = 0$ είναι εξίσωση ευθείας για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

μονάδες 6

Γ2. Να αποδείξετε ότι οι ευθείες (η) διέρχονται από σταθερό σημείο το οποίο και να βρείτε.

μονάδες 7

Γ3. Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας ϵ_2 που διέρχεται από το Μ και είναι παράλληλη στην ϵ_1 .

μονάδες 5

Γ4. Αν $\epsilon_2: 3x + y - 4 = 0$ να βρείτε την εξίσωση της μεσοπαράλληλης των ϵ_1, ϵ_2 .

μονάδες 7

Θέμα Δ

Στο διπλανό σχήμα υπάρχουν δύο ευθείες με εξισώσεις: $\epsilon_1: y = 6t$ και $\epsilon_2: y = 2t + 8$, $t \geq 0$, που εκφράζουν τα συνολικά έσοδα και έξοδα μιας εταιρείας, αντίστοιχα.

Δ1. Να βρείτε τις συντεταγμένες του σημείου Σ και να σχολιάσετε τι εκφράζουν αυτές.

Μονάδες 6

Δ2. Όμοια για τα σημεία Μ, Α και Β.

Μονάδες 3

Δ3. Βρείτε την απόσταση ΑΒ και γράψτε τι εκφράζει.

Μονάδες 3

Δ4. Βρείτε την απόσταση ΣΑ.

Μονάδες 2

Δ5. Βρείτε τα εμβαδά των τριγώνων ΜΟΣ και ΣΑΒ.

Μονάδες 4

Δ6. Βρείτε την απόσταση του σημείου Α από την ευθεία ϵ_2 .

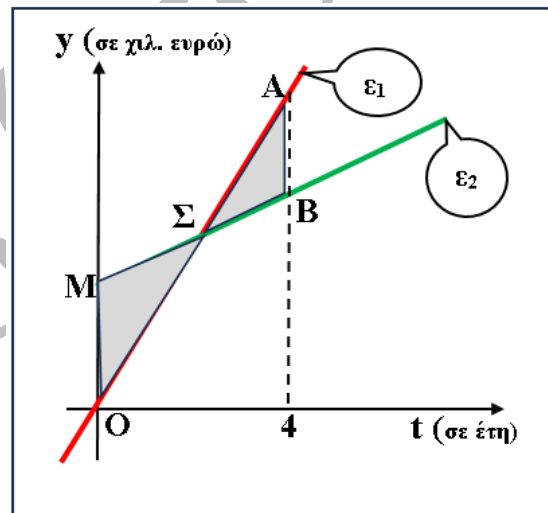
Μονάδες 2

Δ7. Για ποιες τιμές του t έχουμε ζημιά και για ποιες κέρδος της εταιρείας;

Μονάδες 3

Δ8. Για ποιες τιμές του $\kappa > 0$ η ευθεία $y = \kappa$ δεν έχει κοινά σημεία με τα τρίγωνα ΜΟΣ και ΣΑΒ;

Μονάδες 2

Καλή τύχη!

Λύση

Θέμα Α

A1. α) Β β) Γ γ) Ε δ) Γ ε) Β

A2. α) Λάθος β) Σωστό γ) Σωστό δ) Λάθος ε) Λάθος

Θέμα Β

Δίνεται τρίγωνο με κορυφές τα σημεία $A(-1,2)$, $B(3,-2)$ και $\Gamma(1,4)$.

B1. Είναι $x_M = \frac{x_A + x_\Gamma}{2} = \frac{-1+1}{2} = 0$, $y_M = \frac{y_A + y_\Gamma}{2} = \frac{2+4}{2} = 3$, άρα $M(0,3)$.

B2. Η ΒΜ έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda_{BM} = \frac{y_M - y_B}{x_M - x_B} = \frac{3+2}{0-3} = -\frac{5}{3}$ και εξίσωση

$$BM: y - 3 = -\frac{5}{3}(x - 0) \Leftrightarrow 3y - 9 = -5x \Leftrightarrow 5x + 3y - 9 = 0.$$

B3. $\lambda_{BG} = \frac{y_\Gamma - y_B}{x_\Gamma - x_B} = \frac{4+2}{1-3} = -3$.

B4. Είναι $AD \perp BG \Leftrightarrow \lambda_{AD} \lambda_{BG} = -1 \Leftrightarrow -3\lambda_{AD} = -1 \Leftrightarrow \lambda_{AD} = \frac{1}{3}$.

Το ύψος ΑΔ έχει εξίσωση: $y - 2 = \frac{1}{3}(x + 1) \Leftrightarrow 3y - 6 = x + 1 \Leftrightarrow x - 3y + 7 = 0$.

B5. Οι συντεταγμένες του σημείου τομής των ΑΔ, ΒΜ είναι οι λύσεις του συστήματος:

$$\begin{cases} x - 3y + 7 = 0 & (1) \\ 5x + 3y - 9 = 0 \end{cases} \stackrel{(+)}{\Rightarrow} 6x - 2 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{3} \text{ και από την (1) έχουμε}$$

$$\frac{1}{3} - 3y + 7 = 0 \Leftrightarrow -3y = -\frac{1}{3} - \frac{21}{3} \Leftrightarrow -3y = -\frac{22}{3} \Leftrightarrow y = \frac{22}{9}. \text{ Άρα το ζητούμενο σημείο έχει συντεταγμένες } \left(\frac{1}{3}, \frac{22}{9}\right).$$

Θέμα Γ

Δίνονται το σημείο $M(1,1)$ και η ευθεία $\epsilon_1: 3x + y - 6 = 0$.

Γ1. Είναι $2x + y + \lambda(3x + y - 6) = 0 \Leftrightarrow 2x + y + 3\lambda x + \lambda y - 6\lambda = 0 \Leftrightarrow (2 + 3\lambda)x + (1 + \lambda)y - 6\lambda = 0$ (1)

Η (1) δεν είναι εξίσωση ευθείας αν και μόνο αν $\begin{cases} 2 + 3\lambda = 0 \\ 1 + \lambda = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \lambda = -\frac{2}{3} \\ \lambda = -1 \end{cases}$ που είναι αδύνατο, άρα η εξίσωση

(η)

είναι εξίσωση ευθείας για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Γ2. 1^{ος} τρόπος:

Για $\lambda = -1$ η εξίσωση της (η) γίνεται: $-x + 6 = 0 \Leftrightarrow x = 6$

Για $\lambda = -\frac{2}{3}$ η εξίσωση της (η) γίνεται: $\left(1 - \frac{2}{3}\right)y + 4 = 0 \Leftrightarrow \frac{1}{3}y = -4 \Leftrightarrow y = -12$

Δύο από τις ευθείες της (η) τέμνονται στο σημείο $K(6, -12)$. Όλες οι ευθείες της (η) διέρχονται από το K , αν και μόνο αν: $2 \cdot 6 - 12 + \lambda(3 \cdot 6 - 12 - 6) = 0 \Leftrightarrow 12 - 12 + \lambda(18 - 18) = 0 \Leftrightarrow 0 + 0 = 0$ ισχύει.

Άρα όλες οι ευθείες (η) διέρχονται από το σημείο K .

2^{ος} τρόπος:

Για $\lambda = 0$ η εξίσωση της (η) γίνεται $2x + y = 0 \Leftrightarrow y = -2x$

Για $\lambda = 1$ η εξίσωση της (η) γίνεται $2x + y + (3x + y - 6) = 0 \Leftrightarrow 5x + 2y - 6 = 0$.

Δύο από τις ευθείες της (η) έχουν εξισώσεις $y = -2x$ και $5x + 2y - 6 = 0$.

$$\begin{cases} 5x + 2y - 6 = 0 \\ y = -2x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x + 2(-2x) - 6 = 0 \\ y = -2x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x - 4x - 6 = 0 \\ y = -2x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 6 \\ y = -12 \end{cases}$$

Δύο από τις ευθείες της (η) τέμνονται στο σημείο $K(6, -12)$. Όλες οι ευθείες της (η) διέρχονται από το K , αν και μόνο αν: $2 \cdot 6 - 12 + \lambda(3 \cdot 6 - 12 - 6) = 0 \Leftrightarrow 12 - 12 + \lambda(18 - 18) = 0 \Leftrightarrow 0 + 0 = 0$ ισχύει.

Άρα όλες οι ευθείες (η) διέρχονται από το σημείο K .

3^{ος} τρόπος: (η): $2x + y + \lambda(3x + y - 6) = 0$. Έστω $K(x_0, y_0)$ το σταθερό σημείο από το οποίο διέρχονται

όλες οι ευθείες της (η). Τότε για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ ισχύει: $2x_0 + y_0 + \lambda(3x_0 + y_0 - 6) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} 3x_0 + y_0 - 6 = 0 \\ 2x_0 + y_0 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow$

$$\begin{cases} 3x_0 + y_0 - 6 = 0 \\ -2x_0 - y_0 = 0 \end{cases} \begin{matrix} (+) \\ \Rightarrow \end{matrix} \begin{cases} x_0 - 6 = 0 \\ 12 + y_0 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_0 = 6 \\ y_0 = -12 \end{cases}$$

Γ3. Η ευθεία ε_1 έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda_1 = \frac{-3}{1} = -3$.

Επειδή η ευθεία ε_2 είναι παράλληλη στην ε_1 έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda_2 = \lambda_1 = -3$ και εξίσωση:

$$y - 1 = -3(x - 1) \Leftrightarrow 3x + y - 4 = 0.$$

Γ4. Ένα σημείο $A(x, y)$ ανήκει στη μεσοπαράλληλη των $\varepsilon_1, \varepsilon_2$, αν και μόνο αν:

$$d(A, \varepsilon_1) = d(A, \varepsilon_2) \Leftrightarrow \frac{|3x + y - 6|}{\sqrt{3^2 + 1^2}} = \frac{|3x + y - 4|}{\sqrt{3^2 + 1^2}} \Leftrightarrow |3x + y - 6| = |3x + y - 4| \Leftrightarrow 3x + y - 6 = \pm(3x + y - 4) \Leftrightarrow$$

$$(3x + y - 6 = 3x + y - 4 \Leftrightarrow -6 = -4 \text{ αδύνατη}) \text{ ή}$$

$$(3x + y - 6 = -3x - y + 4 \Leftrightarrow 6x + 2y - 10 = 0 \Leftrightarrow 3x + y - 5 = 0).$$

Άρα η μεσοπαράλληλη των $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ έχει εξίσωση $3x + y - 5 = 0$.

Θέμα Δ

Δ1. Η λύση του συστήματος $\begin{cases} y = 6t \\ y = 2t + 8 \end{cases}$ θα μας δώσει τις συντεταγμένες του σημείου τομής τους Σ :

$$\begin{cases} y = 6t \\ y = 2t + 8 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 6t = 2t + 8 \\ y = 6t \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 6t - 2t = 8 \\ y = 6t \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4t = 8 \\ y = 6t \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} t = 2 \\ y = 6 \cdot 2 = 12 \end{cases} \text{ Άρα } \Sigma(2, 12).$$

Δηλαδή, τα έσοδα και τα έξοδα της εταιρείας σε δύο χρόνια θα γίνουν ίσα, με τιμή 12.000 €.

Δ2. Στην ε_2 για $t = 0$: $y = 2 \cdot 0 + 8 = 0 + 8 = 8$, άρα $M(0, 8)$.

Στην ε_2 για $t = 4$: $y = 2 \cdot 4 + 8 = 8 + 8 = 16$, άρα $B(4, 16)$.

Στην ε_1 για $t = 4$: $y = 6 \cdot 4 = 24$, άρα $A(4, 24)$.

Οι συντεταγμένες του σημείου M εκφράζουν τα έξοδα της εταιρείας στο ξεκίνημα της λειτουργίας της, τα οποία είναι 8.000€.

Οι συντεταγμένες του σημείου Α μας δίνουν τα έσοδα της εταιρείας μετά από 4 έτη, τα οποία είναι 24.000€, ενώ οι συντεταγμένες του σημείου Β μας δίνουν τα έξοδα της μετά από 4 έτη, τα οποία είναι 16.000€.

Δ3. Είναι $d(A, B) = \sqrt{(4-4)^2 + (24-16)^2} = \sqrt{8^2} = 8$ ή $d(A, B) = |y_2 - y_1| = |24 - 16| = 8$, δηλαδή σε τέσσερα έτη τα κέρδη (έσοδα-έξοδα) θα είναι 8.000€.

Δ4. Είναι $d(A, \Sigma) = \sqrt{(4-2)^2 + (24-12)^2} = \sqrt{4+144} = \sqrt{148} = \sqrt{4 \cdot 37} = 2 \cdot \sqrt{37}$

Δ5. Για το εμβαδόν του τριγώνου ΜΟΣ έχουμε:

$$\vec{SO} = (0, 0) - (2, 12) = (0 - 2, 0 - 12) = (-2, -12) \text{ και}$$

$$\vec{SM} = (0, 8) - (2, 12) = (0 - 2, 8 - 12) = (-2, -4), \text{ οπότε:}$$

$$(\Sigma OM) = \frac{1}{2} \left| \det(\vec{SM}, \vec{SO}) \right| = \frac{1}{2} \left| \begin{vmatrix} -2 & -4 \\ -2 & -12 \end{vmatrix} \right| = \frac{1}{2} |24 - 8| = \frac{1}{2} \cdot 16 = 8 \text{ τ.μ.}$$

Για το εμβαδόν του τριγώνου ΣΑΒ, επίσης:

$$\vec{SA} = (4, 24) - (2, 12) = (4 - 2, 24 - 12) = (2, 12) \text{ και}$$

$$\vec{SB} = (4, 16) - (2, 12) = (4 - 2, 16 - 12) = (2, 4), \text{ οπότε:}$$

$$(\Sigma AB) = \frac{1}{2} \left| \det(\vec{SA}, \vec{SB}) \right| = \frac{1}{2} \left| \begin{vmatrix} 2 & 12 \\ 2 & 4 \end{vmatrix} \right| = \frac{1}{2} |24 - 8| = \frac{1}{2} \cdot 16 = 8 \text{ τ.μ.}$$

2ος τρόπος

$$(\Sigma OM) = \frac{1}{2} (OM) \cdot d(\Sigma, Oy) = \frac{1}{2} |y_M| |x_\Sigma| = \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot 2 = 8.$$

Είναι $(\varepsilon_1): 6t - y = 0$ και $d(B, \varepsilon_1) = \frac{|6 \cdot 4 - 16|}{\sqrt{37}} = \frac{8}{\sqrt{37}}$ οπότε

$$(\Sigma AB) = \frac{1}{2} (A\Sigma) \cdot d(B, \varepsilon_1) = \frac{1}{2} d(A, \Sigma) \cdot d(B, \varepsilon_1) = \frac{1}{2} \cdot 2\sqrt{37} \cdot \frac{8}{\sqrt{37}} = 8.$$

Δ6. $\varepsilon_2: y = 2t + 8 \Leftrightarrow 2t - y + 8 = 0$. Έτσι:

$$d(A, \varepsilon_2) = \frac{|2 \cdot 4 - 24 + 8|}{\sqrt{2^2 + (-1)^2}} = \frac{|8 - 24 + 8|}{\sqrt{4 + 1}} = \frac{8}{\sqrt{5}} = \frac{8\sqrt{5}}{5}.$$

Δ7. Ζημιά έχουμε στο διάστημα που η ευθεία των εσόδων είναι «κάτω» από την ευθεία των εξόδων, δηλαδή για $t \in [0, 2)$, ενώ κέρδος στο διάστημα που η ευθεία (ε_1) είναι «πάνω» από την ευθεία (ε_2) , δηλαδή για $t \in (2, +\infty)$.

Δ8. Η ευθεία με εξίσωση $y = \kappa$ είναι παράλληλη στον άξονα των t και διέρχεται από το σημείο $(0, \kappa)$.

Η κορυφή $A(4, 24)$ έχει την μεγαλύτερη απόσταση από τον άξονα $x'x$ απ' όλα τα σημεία (και τα εσωτερικά τους) των δύο τριγώνων, οπότε για $\kappa > 24$ η ευθεία $y = \kappa$ δεν έχει κοινά σημεία με τα τρίγωνα ΟΜΣ και ΣΑΒ.